

**HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 759 din 11 iulie 2007, actualizată,
privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate
în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale**

Cu modificările și completările aduse de :

- Hotărârea Guvernului nr. 491 din 14 mai 2008;
- Hotărârea Guvernului nr. 802 din 4 august 2011;
- Hotărârea Guvernului nr. 1.135 din 9 noiembrie 2011;
- **Hotărârea Guvernului nr. 503 din 17 iulie 2013;**

ART. 1

(1) Obiectul prezentei hotărâri îl constituie stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, sub Obiectivul Convergență.

(2) Regulile stabilite în prezenta hotărâre sunt aplicabile cheltuielilor realizate din asistența comunitară, precum și din cofinanțarea națională a operațiunilor - din bugetul de stat, bugetul local, alte surse publice și private.

(3) **Termenii program operațional, axă prioritară, autoritate de management, organism intermediar, comitet de monitorizare, beneficiar, operațiune, proiect major, proiect generator de venituri au înțelesul prevăzut în Regulamentul Consiliului nr. 1.083/2006 și în Regulamentul Consiliului nr. 1.828/2006.**

(4) În înțelesul prezentei hotărâri, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

a) **instrumente structurale** (denumite în continuare fonduri) reprezintă asistența financiară nerambursabilă primită de România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, prin intermediul Fondului european de dezvoltare regională, denumit în continuare FEDR, Fondului social european, denumit în continuare FSE, și Fondului de coeziune, denumit în continuare FC;

b) **contract de finanțare** reprezintă documentul juridic prin care se acordă asistența financiară nerambursabilă aferentă unei operațiuni în scopul atingerii obiectivelor axei prioritare dintr-un program operațional și care stabilește drepturile și obligațiile părților;

b¹) **decizia/ordinul de finanțare** reprezintă actul unilateral care se elaborează în cazul în care beneficiarul funcționează în instituția care acordă asistența financiară nerambursabilă aferentă unei operațiuni în scopul atingerii obiectivelor axei prioritare dintr-un program operațional și care stabilește obligațiile structurilor cu rol de autoritate de management/organism intermediar/beneficiar;

b²) **ordin de aprobare a proiectului major** - ordin al ordonatorului de credite cu rol de autoritate de management prin care se aprobă depunerea de cereri de rambursare pentru proiecte majore din domeniul transporturi, după stabilirea admisibilității de către Comisia Europeană, proiecte care respectă criteriile aprobate de comitetul de monitorizare pentru programul respectiv, în vederea includerii pe declarații de cheltuieli transmise către Comisia Europeană, în conformitate cu prevederile art. 78 din Regulamentul Consiliului nr. 1.083/2006, a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunii anterior emiterii deciziei Comisiei Europene conform art. 41 din Regulamentul Consiliului nr. 1.083/2006;

b³) admisibilitatea proiectelor majore de investiții - admiterea pentru evaluare tehnică și financiară de către structurile de specialitate din cadrul Comisiei Europene pentru proiecte majore de investiții în vederea finanțării din instrumente structurale;

c) **cheltuieli generale de administrație** reprezintă cheltuielile efectuate pentru funcționarea de ansamblu a beneficiarului și care nu pot fi atribuite direct unei anumite activități din cadrul operațiunii. Lista tipurilor de cheltuieli cuprinse în această categorie se elaborează de fiecare autoritate de management și se aprobă prin ordin comun al ministrului coordonator al autorității de management și al ministrului economiei și finanțelor, potrivit art. 13;

d) **costuri directe eligibile** reprezintă costurile care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul operațiunii și pentru care poate fi demonstrată legătura cu activitatea în cauză.

e) **costurile pentru operarea obiectivelor de investiții** reprezintă costurile care intervin după finalizarea și darea în exploatare a obiectivelor de investiții; nu sunt considerate costuri pentru operarea obiectivelor de investiții acele costuri care intervin în operațiunile finanțate prin Programul operațional asistență tehnică 2007-2013 sau prin axele prioritare de asistență tehnică din cadrul programelor operaționale.

ART. 2

(1) Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general, fără a încălca prevederile alin. (3), art. 3, art. 4 și art. 5 alin. (2):

a) să fie efectiv plătită de către beneficiar, între 1 ianuarie 2007 și 31 decembrie 2015, dacă autoritatea de management sau organismul intermediar, pentru și în numele acesteia, nu decide altfel prin contractul de finanțare/decizia/ordinul de finanțare;

b) să fie însoțită de facturi, în conformitate cu prevederile legislației naționale, sau de alte documente contabile cu valoare probatorie, echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi auditate și identificate;

c) să fie în conformitate cu prevederile deciziei/ordinului de finanțare sau ale contractului de finanțare, încheiat de către autoritatea de management sau organismul intermediar, pentru și în numele acesteia, pentru aprobarea operațiunii, cu respectarea art. 54 alin. (5) și art. 60 din Regulamentul Consiliului nr. 1.083/2006;

d) să fie conformă cu prevederile legislației naționale și comunitare.

(2) În cazul operațiunilor supuse ajutorului de stat, potrivit prevederilor art. 87 din Tratatul privind Uniunea Europeană, condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească o cheltuială pentru a fi eligibilă, prevăzute în prezenta hotărâre, li se adaugă și prevederile naționale și comunitare specifice ajutorului de stat aplicabil, în măsura în care acestea sunt mai stricte decât prevederile prezentei hotărâri.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. a) și b), cheltuielile din cadrul schemelor de ajutor de stat sunt eligibile în conformitate cu prevederile art. 78 din Regulamentul Consiliului nr. 1.083/2006, iar cheltuielile privind instrumentele de inginerie financiară sunt eligibile în conformitate cu prevederilor art. 78 din Regulamentul Consiliului nr. 1.083/2006 și ale art. 43-46 din Regulamentul Comisiei nr. 1.828/2006.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. c), cheltuielile realizate în cadrul proiectelor majore din domeniul transporturi, pentru care s-a stabilit admisibilitatea de către Comisia Europeană, dar pentru care nu s-a emis o decizie a Comisiei Europene în aplicarea art. 41 al Regulamentul Consiliului nr. 1.083/2006, sunt eligibile în conformitate cu prevederile art. 56 și 78 din Regulamentul Consiliului nr. 1.083/2006, dacă a fost emis ordinul de aprobare a depunerii cererilor de rambursare de către beneficiari în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) lit. b²).

ART. 3

Prin excepție de la prevederile art. 2 alin. (1) lit. a) și în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (2) lit. c) din Regulamentul Consiliului nr. 1.083/2006, contribuția în natură poate fi considerată cheltuială eligibilă, în conformitate cu prevederile art. 2, dacă îndeplinește și următoarele condiții specifice:

- a) contribuția este de natura terenului, clădirilor, echipamentelor, materialelor;
- b) contribuția în natură sub formele prevăzute la lit. a) este considerată contribuție proprie a beneficiarului și nu trebuie să depășească cumulativ 20% din totalul contribuției proprii eligibile a beneficiarului stabilite prin contractul de finanțare/decizia/ ordinul de finanțare;
- c) obiectul contribuției în natură sub formele prevăzute la lit. a) nu trebuie să fi fost achiziționat prin intermediul unor finanțări comunitare nerambursabile;
- d) în cazul terenului, clădirilor și echipamentelor, valoarea este certificată de un evaluator independent autorizat;
- e) în cazul clădirilor și echipamentelor, acestea trebuie să facă parte integrantă și inseparabilă din rezultatul operațiunii;
- f) în cazul terenurilor și clădirilor, acestea trebuie să fie libere de orice sarcini sau interdicții și să nu facă obiectul unor litigii aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești;
- g) respectă prevederile art. 12 lit. e).

ART. 4

Prin excepție de la prevederile art. 2 alin. (1) lit. a), amortizarea este considerată cheltuială eligibilă dacă respectă prevederile aplicabile de la art. 2 și îndeplinește următoarele condiții specifice:

- a) bunul amortizabil nu a fost achiziționat prin intermediul unor finanțări comunitare nerambursabile;
- b) amortizarea este calculată în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- c) amortizarea este eligibilă exclusiv pentru perioada de finanțare a operațiunii, conform prevederilor contractului de finanțare/deciziei/ordinului de finanțare;
- d) costul de achiziție al bunului amortizabil nu a fost declarat drept cheltuială eligibilă și respectă prevederile art. 11(3) pct. (c) din Regulamentul nr. 1.081/2006 al Parlamentului European și al Consiliului;
- e) valoarea amortizării poate fi evaluată și auditată.

ART. 5

(1) Cheltuielile generale de administrație sunt eligibile dacă respectă prevederile art. 2 și dacă sunt alocate proporțional operațiunii, în conformitate cu metoda elaborată de autoritatea de management și prevăzută în contractul de finanțare/decizia/ordinul de finanțare.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul granturilor finanțate din FSE, cheltuielile generale de administrație declarate în mod forfaitar sunt eligibile dacă se bazează pe costuri reale și în procent de până la 20% din costurile directe eligibile ale operațiunii.

ART. 6

(1) Costul achiziției de teren fără construcții este eligibil în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale operațiunii, dacă sunt îndeplinite prevederile art. 2 și următoarele condiții specifice:

- a) costul de achiziție al terenului este certificat de un evaluator independent autorizat, care confirmă că valoarea acestuia nu excede valoarea de piață;
- b) operațiunea nu beneficiază de finanțare din FSE, cu excepția cazurilor în care se aplică prevederile art. 34 alin. (2) din Regulamentul Consiliului nr. 1.083/2006, ale art. 3 alin. (7) și ale art. 11 alin. (4) din Regulamentul nr. 1.081/2006, potrivit art. 13 din prezenta hotărâre.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), procentul de eligibilitate poate fi mai mare în cazuri excepționale și justificate, pentru operațiunile de protecție a mediului care beneficiază de finanțare din FEDR, dacă:

a) achiziția de teren a fost făcută în conformitate cu decizia autorității de management, așa cum este prevăzut în contractul de finanțare/decizia/ordinul de finanțare;

b) achiziția este făcută de către sau în numele unei instituții publice;

c) terenul este utilizat pentru destinația stabilită, cu respectarea clauzelor/condițiilor din contractul de finanțare/decizia/ordinul de finanțare și pe perioada din contractul/decizia/ordinul de finanțare.

(3) În cazul în care se achiziționează o clădire în scopul demolării acesteia și utilizării terenului, în scopul atingerii obiectivelor operațiunii, cheltuiala cu achiziția clădirii, pentru a fi eligibilă, trebuie să îndeplinească prevederile alin. (1) și, după caz, prevederile alin. (2).

ART. 7

Costul de achiziție al imobilelor deja construite, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 6 alin. (3), inclusiv terenul pe care se află construcția, este eligibil dacă sunt îndeplinite prevederile art. 2, precum și următoarele condiții specifice:

a) operațiunea nu beneficiază de finanțare din FSE, cu excepția cazurilor în care se aplică prevederile art. 34 alin. (2) din Regulamentul Consiliului nr. 1.083/2006, art. 3 alin. (7) și art. 11 alin. (4) din Regulamentul nr. 1.081/2006, potrivit art. 13 din prezenta hotărâre;

b) imobilul nu a beneficiat de finanțări comunitare nerambursabile în ultimii 10 ani pentru construcție sau reabilitare;

c) costul de achiziție al imobilului este certificat de un evaluator independent autorizat, care să confirme că valoarea acestuia nu excedează valorii de piață și că imobilul respectă condițiile tehnice prevăzute în legislația națională.

ART. 8

Cheltuielile pentru locuințe sunt eligibile numai pentru operațiunile care beneficiază de finanțare din FEDR, cu respectarea prevederilor art. 2 din prezenta hotărâre, ale art. 7 alin. (2) din Regulamentul nr. 1.080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului și ale art. 47 din Regulamentul Comisiei nr. 1.828/2006.

ART. 9

(1) Cheltuielile realizate de către beneficiar care intervin în proiectarea, monitorizarea și managementul operațiunii sunt eligibile dacă îndeplinesc prevederile art. 2 și se pot încadra în una dintre următoarele categorii:

a) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației naționale, în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii sau rezultă din aplicarea legislației comunitare specifică instrumentelor structurale;

b) sunt aferente unor studii și/sau analize solicitate de autoritatea de management sau de organismul intermediar, în numele și pentru autoritatea de management, în scopul acordării asistenței financiare nerambursabile;

c) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;

d) sunt efectuate pentru managementul și/sau monitorizarea operațiunii pe parcursul perioadei de implementare.

(2) În cazul contractării managementului proiectului, contractorul trebuie să furnizeze organelor de audit și control toate informațiile necesare legate de activitățile subcontractate.

ART. 10

(1) În cazul proiectelor generatoare de venituri, cheltuielile eligibile se calculează de autoritatea de management în conformitate cu prevederile art. 55 alin. (2) din Regulamentul Consiliului nr. 1.083/2006.

(2) În cazul proiectelor generatoare de venituri pentru care cheltuielile eligibile nu au putut fi calculate, conform prevederilor alin. (1), beneficiarul are obligația rambursării sumelor deduse sau returnate bugetului Uniunii Europene de către Autoritatea de certificare și plată, conform prevederilor art. 55 pct. 3 și 4 din Regulamentul Consiliului nr. 1.083/2006.

ART. 11

În cazul leasingului financiar, astfel cum este definit în Ordonanța Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 90/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cheltuielile utilizatorului de leasing sunt eligibile dacă respectă prevederile art. 2 și următoarele condiții specifice:

- a) obiectul contractului de leasing respectă prevederile din contractul de finanțare/decizia/ordinul de finanțare;
- b) utilizatorul de leasing este beneficiarul operațiunii;
- c) ratele de leasing plătite de utilizator sunt aferente contractului de leasing și sunt justificate de documente contabile;
- d) valoarea maximă eligibilă nu depășește valoarea de piață a bunului care face obiectul contractului de leasing;
- e) ratele de leasing sunt eligibile exclusiv pentru perioada de finanțare a operațiunii.

ART. 11¹

(1) Cheltuiala cu taxa pe valoarea adăugată nedeductibilă, potrivit legii, este eligibilă pentru toate programele operaționale finanțate din instrumente structurale.

(2) Pentru a fi eligibilă, cheltuiala prevăzută la alin. (1) trebuie să fie aferentă unor cheltuieli eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale.

(3) În vederea rambursării cheltuielilor eligibile menționate la alin. (1), beneficiarii au obligația depunerii, ca anexă a fiecărei cereri de rambursare, a unei declarații pe propria răspundere privind nedeductibilitatea taxei pe valoarea adăugată aferentă cheltuielilor cuprinse în cererea de rambursare, certificată de organul fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(4) Organul fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală are obligația certificării declarației menționate la alin. (3) în termen de maximum 3 zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar a unei solicitări în acest sens, însoțită de documentele justificative necesare.

(5) În cazuri temeinic justificate se pot aproba excepții de la prevederile alin. (1) prin hotărâre a Guvernului.

ART. 12

Următoarele categorii de cheltuieli nu sunt eligibile:

- a) taxa pe valoarea adăugată deductibilă potrivit legii;
- b) dobânda și alte comisioane aferente creditelor;
- c) cheltuielile colaterale care intervin într-un contract de leasing;
- d) dezafectarea centralelor nucleare;
- e) achiziția de echipamente, mobilier, autovehicule, infrastructură, teren și alte imobile, pentru operațiunile care beneficiază de finanțare din FSE, cu excepția cazurilor în care se aplică prevederile art. 34 alin. (2) din Regulamentul Consiliului nr. 1.083/2006, ale art. 3 alin. (7) și ale art. 11 alin. (4) din Regulamentul nr. 1.081/2006, potrivit art. 13 din prezenta hotărâre;
- f) cheltuielile pentru locuințe, pentru operațiunile care beneficiază de finanțare din FSE și FC;
- g) achiziția de echipamente second-hand;
- h) amenzi, penalități și cheltuieli de judecată;
- i) costurile pentru operarea obiectivelor de investiții.

ART. 13

(1) În conformitate cu prevederile prezentei hotărâri, autoritățile de management stabilesc liste cu cheltuielile eligibile, având în vedere conținutul programului operațional gestionat și prevederile art. 34 alin. (2) din Regulamentul Consiliului nr. 1.083/2006, ale art. 7 alin. (3) și art. 8 din Regulamentul nr. 1.080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului și ale art. 3 alin. (7) și art. 11 alin. (4) din Regulamentul nr. 1.081/2006.

(2) Listele prevăzute la alin. (1) sunt aprobate prin ordin comun al ministrului coordonator al autorității de management, al ministrului finanțelor publice și al secretarului general al Guvernului, iar în cazul Programului operațional «Asistență tehnică», prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al secretarului general al Guvernului.

(3) Autoritatea de management poate stabili reguli mai stricte decât prevederile prezentei hotărâri, prin ordin comun, potrivit alin. (2).

(4) În vederea verificării și confirmării eligibilității cheltuielilor efectuate pentru realizarea unei operațiuni, autoritatea de management stabilește proceduri specifice.

(5) Pentru implementarea prevederilor art. 2 alin. (4), Autoritatea de management elaborează în termen de 30 de zile metodologia de punere în aplicare prin ordin al ministrului coordonator al autorității de management.